

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Na Habru Hořice, Jablonského 865

Jablonského 865, 508 01 Hořice

Identifikátor školy: 600 092 364

Termín konání orientační inspekce: 2. - 7. května 2002

Čj.	092 286/02-5023
Signatura	oi2cv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Na Habru v Hořicích je plně organizovanou školou bez právní subjektivity, jejíž součástí je školní družina. Stravování žáků i vyučujících je zajištěno v centrální školní jídelně pro všechny základní školy ve městě, jejímž zřizovatelem je Městský úřad Hořice. K poslední změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení došlo s účinností od 1. ledna 2001 z „Rozhodnutí Školského úřadu v Jičíně čj. 3182/2000 ze dne 20. prosince 2000“. Spádově školu navštěvuje v 11 třídách 246 žáků z Hořic, Holovousa Chodovic,

Orientační inspekce se soustředila na hodnocení a průběh vzdělávání v českém jazyce, matematice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě, tělesné výchově a školní družině na I. stupni. Na II. stupni byla posuzována výuka českého jazyka, dějepisu, rodinné výchovy, občanské výchovy, zeměpisu, matematiky, výtvarné, hudební a tělesné výchovy, chemie, fyziky a přírodopisu. V souvislosti se sledovanými předměty se soustředila na hodnocení podmínek vzdělávání v problematice řízení školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole působí 20 pedagogických pracovníků s délkou praxe od jednoho do třiatřiceti let.

Škola vyučuje ve všech ročnících dle vzdělávacího programu Základní školy čj. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků MŠMT ČR ze dne 25. 8. 1998 čj. 25018/98-2. Cizími jazyky, které se vyučují od 4. ročníku jsou angličtina a němčina.

I. stupeň

I. stupeň je tvořen pěti třídami, vždy po jedné třídě v ročníku. Z celkového počtu 116 vyučovaných hodin je s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučováno 86 hodin, což činí 74,13 %. V 1. a 3. ročníku jsou všechny předměty vyučovány s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předměty 2. ročníku jsou vyučovány bez odborné způsobilosti. Ve 4. ročníku jsou dvě hodiny vyučovány pouze s pedagogickou způsobilostí (tělesnou výchovu vyučuje učitelka II. stupně s aprobací TV) a tři resp. šest hodin vyučováno bez odborné a pedagogické způsobilosti. V páté třídě je devět hodin vyučováno bez odborné a pedagogické způsobilosti pro I. stupeň školy.

Celkově bylo sledováno vyučování ve všech třídách I. stupně u pěti třídních učitelek, v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda, tělesná výchova. Předmět tělesná výchova na I. stupni je hodnocen společně s výukou na II. stupni.

Vyučující byly na výuku připraveny, měly zpracované časově tematické plány učiva a většina z nich i písemné přípravy. Časová dotace jednotlivých hodin českého jazyka, matematiky, vlastivědy a tělesné výchovy odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola, obsah a rozsah probíraného učiva je v souladu s učebními osnovami.

Materiální podmínky výuky na I. stupni jsou mírně podprůměrné. Škola sice disponuje didaktickou technikou, nástěnnými i trojrozměrnými pomůckami, ale většinou staršího data z bývalých ústředních dodávek Koména. Kabinet I. stupně prošel ve dvou vlnách redukcí pomůcek, nové pomůcky a didaktická technika jsou pořizovány podle priorit a možností rozpočtu.

Používané učebny pro žáky I. stupně jsou dostatečně prostorné až na III. třídu, která je umístěna v malé učebně bývalé dílny s nevyhovující tabulí. Dvě učebny jsou bez zavedené

vody. Třídy jsou esteticky upravené (některé je však třeba vymalovat), vyzdobené žákovskými pracemi, květinami, vybavené starším školním nábytkem, který však v řadě případů nevyhovuje tělesným proporcím žáků. Škola je však postupně dovybavována novým nábytkem (v současnosti ve třech třídách na II. stupni), kde je to nejvíce potřeba. Koberce, pokud jsou v učebnách umístěny, jsou využívány k relaxaci i vyučování žáků. K výuce jsou užívány platné učebnice se schvalovacími doložkami MŠMT.

Český jazyk

Hospitovány byly hodiny jazykového vyučování, čtení a literární výchovy. Učivo (aktuálně probíraná látka) časově odpovídalo předloženým tematickým plánům, bylo v souladu se vzdělávacím programem, duplicita nebyla zaznamenána. Psychohygienické podmínky ve smyslu zařazení předmětu do rozvrhu byly dodrženy, dvě učitelky kladně ovlivňovaly zařazováním relaxačních chvil s cíleně zařazovanými relaxačními cviky průběh sledovaných hodin, dbaly na správné sezení žáků, na optimální sklon jejich sešitů, držení psacích nástrojů. Nenásilný důraz byl položen na udržování pořádku pracovního místa. Ostatní vyučující již nebyly tak důsledné a systematické v budování správných pracovních návyků žáků.

Organizace a metody výuky, kromě převažujícího tradičního vyučování, sledovaly i moderní trendy (práce žáků ve dvojicích a skupinách, týmové řešení úkolu na hracím koberci atd.), zohledňovaly v jednotlivých aspektech žáky nadané a umožňovaly individuální přístup k žákům slabším či s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení. Škola vykazuje 52 integrovaných zdravotně postižených žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, kteří jsou v reedukační péči dvou asistentek (vychovalek školní družiny a učitelky českého jazyka na druhém stupni). Žáci měli vytvořeny podmínky pro své individuální tempo práce. K písemnému prověřování docházelo až po náležitém ústním procvičení, případně společném vyvození daného problému na tabuli. Při zdůvodňování gramatických jevů bylo užito ustálených algoritmů. Při čtení byla společně vysvětlována slova neznámá či obtížně vyslovitelná, kromě hlasitého čtení žáků byla zařazena i recitace z paměti. Většina společné i samostatné práce byla následně vyhodnocena, žáci měli představu o správném či chybném řešení. Dostatek prostoru byl věnován opakování, pochopení a aplikaci učiva. Vyučující vyžadovaly odpovědi celými větami.

Hodiny ve II. a III. třídě byly motivačně uvedeny povídkami, písněmi nebo říkadly, zřetelná byla nejen pečlivá příprava začínající učitelky, ale i metodická zkušenost její uvádějící učitelky, jejich pozitivní psychologické a osobnostní předpoklady, hezký vztah k dětem a kultivovaný projev. To vše se odráželo ve vzájemné přátelské atmosféře, přirozené aktivitě žáků vedoucí k posilování sebedůvěry a pocitu úspěšnosti. Výuka v V. třídě byla negativně poznamenána nekázní žáků a nedůsledností vyučující. Žákovské písemnosti jsou vyučujícími kontrolovány, domácí úkoly jsou zadávány pravidelně a mají procvičující charakter. Grafická úroveň sešitů žáků je velmi rozdílná, ve vyšších ročnících I. stupně většinou není pěkná.

Matematika

Navštíveny byly hodiny aritmetiky a geometrie. Učitelky mají zpracované tematické plány učiva a na hodiny byly připraveny. Psychohygienické zásady včetně větrání, hygieny správného sezení při psaní byly dodrženy.

Probírané učivo poskytovalo vyučujícím využití rozmanitých forem a metod práce především frontálního pojetí, ale bylo zařazeno i učení více smysly, soutěže, individuální činnost žáků u tabule a v lavicích. Funkčně byly využívány učebnice a pracovní sešity. Patříčná pozornost byla věnována žákům slabším, pro žáky nadané a pro ty, kteří byli s úkoly hotovi dříve, měly

pouze některé vyučující v zásobě připraveny příklady rozšiřujícího charakteru. Učivo bylo procvičováno s důrazem na logické vztahy a stávající matematické žákovské dovednosti. V 1. ročníku bylo zaznamenáno pomalé pracovní tempo žáků a u některých ještě neupevněné pracovní návyky.

Žáci byli vedeni k odpovědím celými větami, hlasitému zdůvodňování postupů řešení slovních úloh i geometrických cvičení. Hodiny probíhaly vesměs v přátelské atmosféře, někteří žáci však nejevili patřičný zájem o předmět. Domácí úkoly jsou zadávány pravidelně, sešity a písemné práce jsou kontrolovány, grafická úroveň žáků je však velmi rozdílná, v některých případech dosti nepěkná. V jednom případě se objevila při výuce geometrického učiva odborná chyba, která nebyla korigována.

Vlastivěda

Výuka byla sledována ve 4. a 5. ročníku, kde je předmět zařazen do učebního plánu. Učitelky mají zpracované časově tematické plány, které vymezují učivo na základě požadavků osnov, avšak jejich rozplánování je poněkud nelogické, neboť ve 4. a počátkem 5. ročníku se učí pouze zeměpisná složka a dějepisné učivo má vymezeno jen část 5. ročníku, což je možné, ale neodpovídá to vývojové psychologii žáků mladšího školního věku. Vhodnější a častější vzhledem k zapomínání učiva žáky je varianta výuky obou složek pravidelně či v blocích v obou ročnících jako příprava na předměty dějepis a zeměpis.

Psychohygienické podmínky (správné sezení, vyvětrané učebny, přiměřené tempo výkladu) byly respektovány, opomíjena však byla relaxace žáků.

Organizace jednotlivých hodin a probíraná látka sledovaly snahu o zapojení žáků do práce. Stavba hodin se střídáním různých druhů činností a vyučovacích metod (párové a skupinové vyučování, soutěže, práce s obecně zeměpisnou mapou a učebnicemi) žáky aktivizovaly, některé z nich však značně rozptýlily. Audiovizuální technika nebyla využita. Prostor byl dán rozvíjení komunikativních dovedností žáků, jejich ústní projevy však byly většinou málo kultivované. Látka byla předávána věcně správně. Účelně byly uplatňovány jejich dosavadní praktické životní zkušenosti, zařazeny byly otázky vztahující se k regionální tematice. Hodinami prolínalo motivační směřování k zájmu žáků o historii a cestování. Učitelky projevovaly vstřícný vztah k žákům, průběžně je za jejich výkony hodnotily. Sešity, sloužící k zápisům látky, jsou pouze namátkově kontrolovány vyučujícími a jejich grafická úprava u řady žáků není dobrá, často se v nich vyskytují chyby. Někteří žáci sešity zapomínají doma.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti na I. stupni

V hospitovaných vyučovacích jednotkách byla pozornost inspekce zaměřena především na schopnost vzájemné komunikace vyučujících s žáky, střídání různých forem a metod práce, zapojení žáků do výchovně vzdělávacího procesu a jejich schopnost přiměřeně aplikovat učivo. Učitelky postihovaly individuální potřeby žáků s různou mírou zaujetí, vytvářely jim však dostatečný prostor pro jejich aktivitu a spontaneitu, který někteří žáci především 5. očníku zneužívali. Znalosti žáků odpovídají jejich možnostem a předpokladům i snaze a důslednosti práce vyučujících.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky, interakce a komunikace jsou průměrné, plánování a příprava výuky, organizace, formy a metody výuky i motivace a hodnocení jsou velmi dobré.

Celková úroveň výuky českého jazyka, matematiky a vlastivědy je na I. stupni průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika ŠD

Školní družina je součástí základní školy. Ke dni inspekce bylo ve třech odděleních zapsáno 59 žáků. Ranní provoz je zabezpečen v době od 6:30 do 7:45 hodin, odpolední provoz končí v 16:00 hodin. Prázdninový provoz není zajišťován, ze strany rodičů o něj není zájem. Zřizovatel nestanovil poplatek za umístění dítěte v ŠD.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti ŠD

Všechny tři vychovatelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a zároveň dvě působí i jako dyslektické asistentky. ŠD nemá vlastní prostory, oddělení jsou umístěna v kmenových třídách. Ty jsou dobře zařízeny odpovídajícím nábytkem, stavebnicemi, didaktickými hrami, hračkami, kreslicím a dalším spotřebním materiálem. Prostředí tříd je čisté, upravené, vyzdobené žákovskými pracemi a květinami. K dispozici má ŠD i část školní zahrady s altánkem, prolézačkami a lavičkami. V rekonstrukci je pískoviště.

Týdenní skladba zaměstnání vychází z „Ročního plánu ŠD“, který je členěn do ročních období a je vychovatelkami vzájemně koordinován. Pravidelně se střídají volnočasové a pohybové aktivity, didaktické hry, které podporují zvolený vzdělávací program školy s činnostmi zájmovými (výtvarné, hudební, literární, pracovní-technické a estetické). Problematickou částí se jeví komplikované stravování žáků ve středu města, které zajišťuje ŠD, což zabere cca 60 minut každý den. Činnost ŠD je zajišťována i v době dělených hodin. Pamatováno je na přípravu žáků na vyučování po 15:00 hodině, kterou vyžadují někteří rodiče. Dostatečný prostor je věnován vycházkám, pobytu na hřišti a v přírodě. Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dětí v družině.

Řízení ŠD

Vnitřní kontrolní systém pro ŠD je součástí kontrolního systému vedení školy. Hospitační činnost vykonává zástupkyně ředitele, přenesené kompetence pro nižší stupeň řízení má vedoucí vychovatelka.

Vychovatelky jsou v denním kontaktu s třídními učitelkami zapsaných žáků a společně tak řeší případné výchovné a vzdělávací problémy.

Tok informací mezi zákonnými zástupci žáků a družinou je zajištěn při předávání dětí, případně prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. ŠD se podílí na kulturní prezentaci školy v rámci příležitostných vystoupeních a výtvarné výzdobě.

Byla kontrolována předepsaná dokumentace dle příslušné vyhlášky. Nebylo shledáno závad.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ŠD, včetně motivace a komunikace

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti vychází z „Režimu školní družiny“, který navazuje na školní řád. Docházka zapsaných žáků je pravidelná, je v souladu s údaji na zápisních lístcích a v docházkovém sešitě pro ranní provoz. Absence bývá rodiči včas a dostatečně omlouvána.

Všichni zapsaní žáci mají možnost seberealizace v již výše zmíněných družinách činnostech, ze strany vychovatelek je všestranně podporován jejich rozvoj komunikativních, rukodělných

a pohybových dovedností a sociálních kompetencí včetně podpory zdravé sebedůvěry ve vyjadřování vlastních názorů a pocitů. Patřičná pozornost je věnována zásadám kulturního stolování.

V hospitovaných odpoledních částech rekreačních a pohybových aktivit, práce s drobným materiálem ve třídě a v ranních činnostech byl zaznamenán ze strany vychovatelek velmi dobrý vztah k dětem, který se odrážel v příjemné a vstřícné atmosféře navozeného prostředí.

Sociálně-patologickým jevům je předcházeno v komplexně zpracovaném materiálu „Minimálního preventivního programu“ a tato tematika je ošetřena i v „Režimu školní družiny“. Nežádoucí jevy závažnějšího charakteru se dle vyjádření vedoucí vychovatelky nevyskytují.

Celkové hodnocení podmínek, kvality řízení a organizace výchovně-vzdělávací činnosti ŠD

Školní družina poskytuje zapsaným žákům kvalitní zázemí při trávení volného času a čekání na autobusové spoje. Plní funkci dozoru při přesunu do školní jídelny a zpět. Personální podmínky jsou vynikající, materiální vybavení, prostorové podmínky a sociální zázemí jsou velmi dobré. Řízení ŠD ze strany ředitelství školy i postoupení určitých kompetencí vedoucí vychovatelce vytváří velmi dobré podmínky pro seberealizaci a další odborný růst výchovných pracovníků. Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Školní družina plní svoji aktivní složku trávení volného času žáků velmi dobrým způsobem.

II. stupeň

Ze 175 hodin na II. stupni je v plné odborné a pedagogické způsobilosti vyučováno 111 hodin, což činí 63,4 %. Plně odborně jsou vyučovány český jazyk, dějepis (v době konání inspekce byla vyučující dlouhodobě nemocná a výuku těchto předmětů zajišťovaly nekvalifikované učitelky), matematika, fyzika a chemie.

Český jazyk

Kvalita výuky je hodnocena na základě hospitací, realizovaných v 6. – 9. ročníku, ale také na základě posouzení dalších podmínek – personálních, materiálních a psychohygienických. Zejména personální podmínky výuky tohoto předmětu, ale také dějepisu byly v době hospitační činnosti neobvyklé a velmi složité. Výuku v době hospitační činnosti vedly dvě učitelky. Jedna působí ve škole rok a dosud studuje, druhá, sice odborně i pedagogicky způsobilá, ale pro výuku jiných předmětů na II. stupni, ve škole zastupovala za učitelku dlouhodobě nemocnou, (zastupovala už jako druhá v pořadí).

Časová týdenní dotace hodin je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Kontrolou třídních knih vedených v tomto školním roce a tematických plánů, které pro 6. a 8. ročník předložila začínající učitelka, nebylo shledáno neplnění osnov. Tematické plány pro zbývající ročníky nebyly předloženy, protože nemocná učitelka je nedala k dispozici. Zastupující učitelka postupovala v učivu podle učebnic. Žáci VI. tříd, VIII. třídy a žáci se speciálními potřebami se mohou zúčastňovat hodin doučování, které pro ně na základě domluvy a bez nároku na odměnu organizuje vyučující. Všechny zhlédnuté vyučovací jednotky – jazyka, literatury i slohového výcviku byly předem připravené.

Sledovaná výuka většinou probíhala v kmenových třídách, z nichž některé působily esteticky, přestože jsou většinou vybavené starým, opotřebovaným nábytkem a potřebovaly by vymalovat. K příjemnému vzhledu někde pomohly nástěnky, vztahující se buď k učivu, nebo k životu třídy, a nemnoho pokojových květin. Poměrně příznivá situace je ve vybavenosti tříd didaktickou technikou, která byla též využívána. Rovněž kabinet českého jazyka je dostatečně vybaven různými alternativními učebnicemi, příručkami, slovníky, obrazovým materiálem, audio a videokazetami, didaktickou technikou. Vyučující vedly žáky k dodržování psychohygienických zásad.

Z hlediska organizace výuky se projevoval podstatný rozdíl mezi oběma učitelkami. Jedna z nich, zejména při literární výchově v 6. ročníku, využila rozmanité metody a formy výuky, žáci si hráli na básníky, tvořili rýmy a verše, nenásilnou formou se učili některým literárním pojmům. V dalších vyučovacích jednotkách převažovala frontální forma výuky, občas doplněná samostatnou prací žáků, tu ovšem vykonávali jen někteří. Velmi obtížné podmínky pro zastupující učitelku byly především v 9. ročníku, neboť žáci po přijímacích zkouškách již přílišnou aktivitu neprojevovali.

Dvě vyučovací jednotky začínaly úvodní motivací – jedna poslechem básně, druhá sledováním videonahrávky. Na začátku ostatních hodin učitelky oznámily cíl. V průběhu výuky byli žáci někde více, někde méně motivováni. Klasifikační zkoušení se nerealizovalo. Na základě kontroly žákovských knížek, školních sešitů a písemných slohových prací je možné konstatovat, že četnost známek je dostatečná, náročnost zadávaných úkolů přiměřená, klasifikace slohových prací dosti mírná a grafická úprava sešitů mnohdy podprůměrná.

Také interakce a komunikace se z výše uvedených důvodů odvíjely odlišným způsobem. Interakce ve jedné VI. třídě byla příkladná, učitelka oslovovala žáky zdvořilými křestními jmény a oni plnili se zjevným elánem všechny úkoly, jež jim zadala. Atmosféra ve třídě byla přátelská. V ostatních třídách atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce nepanovala. Komunikace, zejména v hodinách slohového výcviku, tvoří stěžejní složku rozvoje komunikativních dovedností, praktické používání pravidel stylistiky, využívání bohatosti slovní zásoby vyžaduje značné znalosti a praktické zkušenosti učitelů českého jazyka a toto vše zastupující učitelce při nejlepší snaze chybělo.

Kvalita výuky českého jazyka hodnocena jako průměrná.

Dějepis

Hospitační činnost byla realizována v 6. – 9. ročníku za stejných podmínek jako český jazyk (viz. výše).

Časová týdenní dotace hodin je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem a činí v 6., 8. a 9. ročníku dvě hodiny, v 7. ročníku jednu hodinu, ale žáci této třídy si mohou vybrat z nabídky volitelných předmětů seminář ze společenskovedních předmětů. Kontrolou třídních knih vedených ve školním roce 2000/2001 bylo zjištěno nesplnění učebních osnov, neboť nebyl probrán tematický celek „Československo a svět ve 2. polovině 20. století“. Tematické plány předložila vyučující 6. a 7. ročníku. Tyto plány, stejně jako pro český jazyk, si rozpracovala do jednotlivých měsíců. Právě probírané učivo 6. ročníku bylo v souladu s těmito plány, učivo 7. ročníku bylo mírně opožděné, ale je možné tuto ztrátu do konce školního roku eliminovat. V 8. a 9. ročníku zastupující učitelka neměla k dispozici plány žádné. Na základě kontroly třídních knih vedených v tomto školním roce a v minulém školním roce a srovnáním s učebními osnovami inspekce konstatuje rozsáhlé opoždění učiva v 8. a 9. ročníku, (právě probírané téma v 8. ročníku – „Habsburská monarchie po třicetileté válce“, v 9. – „Češi a Němci v období Rakousko-Uherska“). Realističtější rozvržení učiva dějepisu a průběžnou kontrolu dodržování

tematických celků mimo jiné doporučila na základě zjištěných skutečností už inspekce v roce 1998.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, žáci mají dostatek pracovního prostoru, k dispozici jsou židle dvou různých velikostí. Subjektivně zjištěné světelné i tepelné podmínky byly vyhovující. Materiálně-technickou základnu tvoří učebnice, starší mapy, didaktická technika. Chybějí atlasy a více odborné literatury. Často žáci pracovali s nakopírovanými texty, didaktickou techniku použila vyučující jednou.

Kromě jedné vyučovací jednotky převažoval frontální způsob vedení výuky, doplněný samostatnou prací žáků s učebnicí, či písemným opakováním. Do jedné hodiny učitelka zařadila skupinovou práci, diferencovanou pro jednotlivé skupiny. Další vyučovací jednotku se vyučující pokusila zpestřit historicky zaměřenou soutěží, ale narazila na nepochopení žáků.

Nejhezčí motivace videonahrávkou byla aplikována v 6. ročníku, v ostatních třídách učitelky pouze seznámily žáky s cílem. V průběhu výuky je však motivovaly, za správnou odpověď pochválily. Klasifikační zkoušení se neobjevilo, závěrečné zhodnocení práce bylo provedeno jednou.

Někteří žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání a projevovali pozitivní vztah k výuce. Ve vyšších ročnících se objevila skutečnost, že vyučující žáky málo zná, a ti toho často zneužívali.

Na základě těchto popsaných zjištění je kvalita výuka dějepisu hodnocena jako průměrná.

Zeměpis

Výuka zeměpisu je realizována třemi učitelkami, z nichž jedna je plně odborně a pedagogicky způsobilá, druhá je způsobilá pedagogicky a zbylou část výuky zajišťuje nekvalifikovaná vyučující, která však dálkově studuje pedagogickou fakultu. Hodinová dotace je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu, časově členěné tematické plány vycházejí z platných učebních osnov, návaznost mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Materiální zázemí pro výuku zeměpisu je velmi dobré. Žáci mají k dispozici učebnice, atlasy, nástěnné mapy, trojrozměrné pomůcky, běžně je užívána didaktická technika. Samotná výuka probíhá v jedné z kmenových tříd, která je uzpůsobena k výuce společensko-vědních předmětů. Učitelky dále využívají nejrůznější doplňkové publikace, namnožené studijní materiály, obrazové soubory a slepé mapy. Přiměřeně bylo dbáno na psychohygienu, učebna byla vyvětrána, zařazovány byly relaxační chvíle v momentech, kdy žáci pociťovali únavu či projevy nesoustředěnosti.

Probírané učivo v navštívených hodinách (Afrika, Severní Evropa, sz. Čechy) bylo předáváno věcně správně, vhodně motivováno (cestování, zeměpisné objevy, regionální pověsti, obrazové publikace atd.), společně se žáky vyvozováno, zdůvodňováno a upevňováno. Organizace hodin sledovala záměr o co nejvyšší zapojení žáků do práce. Při tom byla vhodně využita didaktická technika (videoprogramy), pracovní listy a hlavně funkční model zkoušení orientačními, ústními i písemnými formami. Při samostatných činnostech žáci pracovali s veškerými dostupnými materiály, které měli na lavicích připraveny. Důraz byl ze strany vyučujících položen na účelné a logické třídění faktů, jejich zpracování s využitím učebnic jako pracovního nástroje, stávajících znalostí i mezipředmětových vztahů s dějepisem, přírodopisem a občanskou výchovou. Dostatečný prostor byl věnován rozvoji jejich komunikativních dovedností, vyučující vyžadovaly odpovědi celými větami. Zápisy látky do sešitů jsou funkční, usnadňují žákům domácí přípravu a jsou vedeny v dobré grafické úpravě. Hodiny se odvíjely v přátelské a pracovní atmosféře, žáci projevovali velmi dobré znalosti.

Úroveň výuky zeměpisu je ve sledovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá s řadou pozitivních zjištění.

Rodinná výchova

V průběhu inspekční činnosti byly zhlédnuty vyučovací jednotky v 6., 8., a 9. ročníku, protože hodiny v některých třídách jsou zařazeny do rozvrhu souběžně. Časová dotace (jedna hodina týdně) je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Výukové cíle, zachycené v tematických plánech jednotlivých ročníků, odpovídají vzdělávacím standardům. Učební osnovy jsou plněny.

Výuku zajišťují v tomto školním roce tři učitelky odborně i pedagogicky způsobilé pro výuku na II. stupni školy, jedna z nich je dlouhodobě nemocná. Okolnost, že obě vyučující, u nichž se uskutečnila hospitační činnost, nejsou aprobované pro tento předmět, neovlivnila negativně kvalitu výuky. Žáci mají k dispozici učebnice, učitelé dostatek videokazet, příruček i dalších materiálů. Všechny sledované hodiny byly pečlivě připravené, ve dvou bylo využito video.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala věku žáků a směřovala k výukovému cíli tohoto předmětu – utváření aktivního zdraví. Výběr, sled i množství informací byl přiměřený věku žáků, specifickým podmínkám tříd i zařazení předmětu do rozvrhu. Učitelky volily rozmanité vyučovací metody (skupinovou práci, individuální práci, řízený rozhovor, diskusi, řešení modelových situací). Podstatnou část jedné hodiny strávili žáci sledováním videoprogramu o plánovaném rodičovství a antikoncepci.

Na začátku výuky i v jejím průběhu byli žáci většinou vhodně motivováni, povzbuzováni, často chváleni. Na závěrečné zhodnocení práce však nezbyl čas.

Vzájemná interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na rozdílné úrovni. Velmi pěkná ve třídě, v níž výuku vedla třídní učitelka. Ne vždy byl kladen důraz na komunikaci žáků v celých větách.

Kvalita výuky rodinné výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova

Posouzení kvality výuky občanské výchově vychází z hospitací provedených v 6., 7. a 9. ročnících u tří vyučujících. Předmět je vyučován v pedagogické způsobilosti (učitelé jsou aprobováni pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů na II. stupni), časová dotace je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Časově-tematické plány v 7. ročníku neodpovídají plně probíranému učivu, v ostatních ročnících odučená látka s těmito plány většinou koresponduje. Nesoulad, zejména v 7. ročníku, je způsoben chybnou interpretací učebnice, která nekopíruje časový sled učebních témat v osnovách.

Stanovené výukové cíle (moje obec, charakteristika uměleckých slohů, sociální politika státu) byly voleny s přiměřenou náročností a odpovídaly aktuálnímu stavu tříd. Hodiny byly vyučujícími připravené a promyšlené.

Výuka probíhala v kmenových třídách vybavených někde novým, jinde starším, ale funkčním nábytkem, které působí esteticky, s výzdobou a nástěnnými obrazy mající vztah ke společensko-vědním předmětům. Žáci mají k dispozici učebnice (nakladatelství Práce), které, jak je uvedeno výše, nekopírují osnovy vzdělávacího programu Základní škola, a proto je třeba více dbát na výběr témat. Ze strany učitelů jsou učebnice dále doplňovány rozšiřujícími publikacemi a namnoženými obrazy a texty. V hodinách byly aktuálně užity regionální mapy a plán Hořicka, pasáže ze zákoníku práce a ukázky stovebních slohů. Tempo výuky bylo

přiměřené, vyučující zohledňovali individuální potřeby žáků. Užití formy a metody práce vycházely především z frontálního pojetí se zařazením individuálního zkoušení, prací s učebnicemi, zařazení žakovských referátů, samostatné práce i práce ve dvojicích. Výchovné aspekty v návaznosti na motivační rozhovory byly v některých hodinách bohatě rozvinuty právě aktuálním výročí konce II. světové války, jinde byly spíše redukovány do polohy mentorování. Pozornost žáků, jež byla v některých případech udržována autoritativně, vcelku vhodně korespondovala s probíraným učivem, kterou se vyučující snažili co nejvíce stavět do roviny praktického každodenního života. Zvláště v hodině, která probíhala v 6. ročníku, byla pozorována spontánnost při sdělování vlastních žakovských zkušeností i uvolněná, nestresující atmosféra a velmi hezký vztah pana učitele k dětem. V 9. ročníku byly zaznamenány velmi dobré žakovské znalosti a uvědomělá kázeň vyplývající z přirozené autority vyučující. Sešity, obsahující strukturované zápisy látky, jsou učiteli kontrolovány. Grafická úroveň je průměrná.

Vyučující se snažili o rozvoj verbálních dovedností žáků, vytvářeli jim prostor pro vyjádření vlastních názorů a postojů. Užívali vesměs kladného hodnocení, které mělo povzbuzující a motivační účinky.

Výuka občanské výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (chemie, fyzika, přírodopis)

Zařazení přírodovědných předmětů do upraveného učebního plánu školy je v souladu s platným učebním plánem pro 1. – 9. ročník základní školy. Hodinová dotace v 6. – 9. ročníku je pro fyziku a přírodopis navýšená o 2 hodiny, pro chemii v 8. a 9. ročníku zůstává na předepsané úrovni. Zájemcům o chemii je v posledním ročníku nabízen volitelný předmět seminář a praktikum z chemie.

V rámci inspekční činnosti byla sledována výuka chemie, fyziky a přírodopisu ve třídách II. stupně. Hospitováno bylo celkem 11 vyučovacích hodin, z toho jeden dvouhodinový blok předmětu seminář a praktická cvičení z chemie. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Všichni vyučující výše uvedených předmětů mají zpracované tematické plány. Základní tematické celky jsou přehledně členěny s vyznačením počtu plánovaných vyučovacích hodin a s časovým harmonogramem. Učivo je rovnoměrně rozděleno do jednotlivých ročníků s přihlédnutím k jeho obsahu v učebnicích, je zachována kontinuita učiva, ojediněle jsou některé tematické okruhy vhodně doplněny některými tématy rozšiřujícího učiva. V plánu jsou většinou ještě uvedena témata laboratorních prací. Jejich počet je často nižší než počet prací doporučený osnovami. Tematický plán volitelného předmětu seminář a praktická cvičení z chemie je obsahově zaměřen na prohloubení a rozšíření základního učiva. Písemnými výstupy laboratorních prací i praktických cvičení jsou protokoly nebo zápisy do samostatných sešitů.

Kontrolou třídních knih za školní rok 2001/2002 byla zjištěna časová i obsahová shoda s plánem. Ze zápisů v třídních knihách za školní rok 2000/2001 vyplývá, že počet laboratorních prací, provedených v rámci výuky sledovaných předmětů v jednotlivých třídách II. stupně, byl zpravidla mnohem nižší než uvádějí osnovy. V 7. a 9. ročníku nebyla z fyziky vykonána žádná laboratorní práce.

Výuka přírodovědných předmětů je zajištěna čtyřmi učiteli. Všichni splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Materiální podmínky výuky jsou na velmi dobré úrovni. K dispozici jsou dvě odborné učebny. Učebna pro výuku fyziky a chemie je vybavena demonstračním stolem, nemá rozvod plynu ani elektrického proudu, k pracovním stolům je přívod vody, stoly jsou vhodné k jednoduchým laboratorním pracím. Učebna přírodopisu je vnitřní výzdobou velmi podnětná, je vybavená

obrazovým materiálem a některými přírodopisnými ukázkami. Obě učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, součástí vnitřní výzdoby jsou některé učební pomůcky, nástěnné obrazy a tabulky. Učebny jsou subjektivně dostatečně prostorné, sousedí s odbornými učitelskými kabinetem. Sbírkou obsahují vhodné učební pomůcky pro demonstraci i pro provádění laboratorních úloh.

Organizace výuky se vyznačovala standardním uspořádáním hodiny. Úvodní opakování nejčastěji probíhalo formou ústního zkoušení jednoho nebo více žáků, krátkými písemnými prověrkami nebo frontálním opakováním. Ostatním žákům byly zadány samostatné úkoly, jejichž výsledek byl zkontrolován a motivačně orientován k novému učivu. Výklad byl jasný a srozumitelný, vyznačoval se dostatečně hlasitým a zřetelným projevem učitele, trvalou aktivizací žáků, často individuálním přístupem k žákům. Tempo výkladu bylo přiměřené, názornost výuky zajišťovaly používané učební pomůcky a někde vhodná demonstrace nebo videoprojekce. Zápis na tabuli byl přehledný, stručný a zachycoval hlavní části vyučované látky. Žáci měli dostatek času na pochopení učiva, zápis do sešitů, na vlastní dotazy a slovní poznámky. Při řešení příkladů byly účelně používány učebnice a tabulky, byl prováděn rozbor a diskuse výsledků, případně komentován jejich praktický význam. Využití vyučovacího času nebylo vždy účelné. Zdlouhavé zkoušení (chemie) nebo delší výklad a procvičování ve většině sledovaných hodin neumožnily závěrečné shrnutí a zopakování probraného učiva.

Motivace byla nenásilná a byla patrná po celou dobu vyučovací hodiny. Vedly k tomu jednak krátké problémové otázky a úkoly pro žáky, ilustrace učiva na praktických příkladech, někde také činnosti soutěžního charakteru. Zejména výuka přírodopisů byla velmi pestrá a živá, vyznačující se spontánním zaujetím žáků. K motivaci přispívalo také průběžné hodnocení dílčích výkonů žáků. Pozitivní motivační účinek měla rovněž výuka praktických cvičení z chemie, která byla vedena zajímavě, poutavě a cílevědomě.

Celou výukou prolínala soustavná oboustranná komunikace učitel – žák. Častý slovní projev žáků byl jednoslovný, někdy méně srozumitelný a nevýrazný. Zejména ve vyšších ročnících chyběl žákům ucelenější, obsahově věcný a uspořádaný vyjadřovací způsob.

Všechny navštívené hodiny se vyznačovaly živou pracovní činností, příjemnou atmosférou a prostředím, vzájemnou tolerancí a porozuměním.

Úroveň výuky přírodovědných předmětů je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Matematika

V učebním plánu školy pro letošní školní rok je celková hodinová dotace matematiky pro II. stupeň stanovena na 16 hodin týdně. Tím je plán v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu. Učební osnovy jsou plněny, zpoždění oproti časovému rozvržení učiva v tematických plánech zjištěno nebylo. Kontrolou tematických plánů vyučujících a zápisů v třídních knihách při hospitacích byla ověřeno, že kontinuita učiva v jednotlivých ročnících je dodržena. Stanovené výukové cíle v navštívených hodinách matematiky odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd, byly voleny vhodně a přiměřeně.

Personální zajištění výuky předmětu je velmi příznivé, všichni vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti.

Výuka matematiky je realizována v jednotlivých kmenových třídách, které jsou vybavené základními pomůckami potřebnými k výuce. Zásoba učebních pomůcek je uložena v kabinetě, jejich množství a sortiment je dostatečný, postupně je doplňován. Žákovské stolky a židle jsou v některých třídách nové, jinde je zařízení učeben starší, nepůsobí však příjemným estetickým

dojmem. Ve všech ročnících jsou používány učebnice z vydavatelství Prométheus, učitelé je během výuky doplňují dalším příkladovým materiálem a pracovními listy. Z názorných pomůcek bylo zaznamenáno užití nástěnných obrazů a modelů těles. V žádné z navštívených hodin nebyla využita didaktická technika.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících u všech čtyř vyučujících. Stanovené výukové cíle byly dodržovány, struktura většiny navštívených hodin byla přehledná. Všechny vyučující většinou střídaly formy a metody práce adekvátně k právě probíranému učivu. Převládala frontální metoda výuky, v menší míře byla zařazována samostatná práce žáků. Nové učivo bylo předkládáno věcně správně a srozumitelně, za dostatečné podpory názoru. Při procvičování učiva se vyučující snažily o vytváření uceleného systému ve vědomostech žáků.

Vstupní motivace byla zařazena jen v jedné z navštívených hodin, paní učitelky využívaly průběžné hodnocení žáků, pochvalu, povzbuzení a tím je motivovaly k další práci. Zkoušení žáků probíhalo v návaznosti na probírané učivo, známka byla zdůvodněna a nahlas oznámena. Závěrečnému shrnutí učiva a hodnocení práce žáků nebyl s výjimkou jedné hodiny ponechán prostor.

Drobné rozdíly byly pozorovány ve vzájemné komunikaci. Většinou byla přirozená a vycházela ze vzájemné důvěry, žáci akceptovali domluvená pravidla. Rozvoji plynulého a samostatného slovního projevu žáků vyučující pozornost příliš nevěnovaly. Grafický projev žáků je celkově na dobré úrovni, jejich sešity jsou učitelkami kontrolovány.

Atmosféra všech hodin byla pracovní, klidná, žáci byli ukázněni, vyučovací čas byl využit efektivně.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Předměty s výchovným zaměřením (výtvarná výchova, hudební výchova)

Výtvarná výchova je v učebním plánu školy pro letošní školní rok dotována v 6. a 7. ročníku dvěma hodinami, v 8. a 9. ročníku jednou hodinou týdně, což je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Hudební výchově je v učebním plánu věnována v každém ročníku II. stupně jedna hodina týdně, což je minimální počet stanovený příslušným učebním dokumentem. Kontrolou tematických plánů vyučujících a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno plnění učebních osnov v obou předmětech. Také kontinuita učiva v jednotlivých ročnících je dodržena.

Tři ze čtyř vyučujících výtvarné výchovy nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, výuka hudební výchovy je zabezpečena učitelem, který splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Prostorové podmínky pro výuku výtvarné výchovy nejsou optimální, ve škole chybí odborná pracovna, hodiny probíhají v kmenových třídách. Pomůcky a potřeby mají žáci většinou vlastní, výtvarný materiál je zajišťován vedením školy hromadně z prostředků vybraných od rodičů. Některé výtvarné potřeby a spotřební materiál jsou v kabinetě.

Materiální a prostorové podmínky pro výuku hudební výchovy jsou příznivé. Všechny hodiny jsou vedeny v odborné učebně, která je zároveň kmenovou třídou. Vyučující zde má k dispozici hudební nástroj, CD přehrávač pro poslech hudby, učebnice a další hudební materiál. Vše bylo učitelem vhodně a účelně využíváno.

Hospitace ve výtvarné výchově byly uskutečněny v 6. a 7. ročníku u dvou ze čtyř vyučujících (další se nemohly uskutečnit z rozvrhových důvodů). Navštívené hodiny byly pečlivě připravené, vyznačovaly se přiměřeně stanovenými cíli a úkoly. Na začátku hodin byli

žáci seznámeni s cílem, námětem a technikou, v jednom případě byla zařazena krátká motivační četba. Volba námětů poskytovala všem žákům možnost uplatnění individuálních schopností a dovedností. Žáci pracovali kombinovanou technikou, využívali různých zajímavých vlastností výtvarných materiálů. V průběhu vlastní práce byli citlivě usměřováni vyučujícími. Na závěr hodin byly práce žáků zhodnoceny.

Vzájemná komunikace svědčila o přátelském vztahu vyučujících a žáků. Atmosféra sledovaných hodin byla příjemná, žáci pracovali s chutí, snažili se splnit stanovený úkol. Práce žáků jsou vystavovány ve třídách a na chodbách školy. Jsou součástí interiéru budovy, který je upraven vkusně a jsou dokladem o zodpovědném přístupu vyučujících k výuce výtvarné výchovy ve škole.

Hudební výchova byla hospitována v 6., 7. a 8. ročníku u téhož vyučujícího. Navštívené hodiny měly jasně stanovený cíl a pestrou strukturu. Učující střídal v krátkých časových celcích různé formy a metody práce (zpěv, opakování pojmů z dějin hudby, poslech, hudební nauku). Společným znakem zhlédnutých hodin byla vysoká odbornost a kultivovaný projev vyučujícího, trpělivé vedení dialogu se žáky. Někteří z nich tento fakt ne vždy akceptovali a nedokázali jej ocenit.

Výuka výtvarné a hudební výchovy hodnocena stupněm velmi dobrá.

Tělesná výchova

Hodnocení vychází ze sledování 14 vyučovacích jednotek tělesné výchovy základní školy na obou stupních.

Tělesná výchova je vyučována v základní dvouhodinové týdenní dotaci ve všech třídách školy. Od 6. ročníku v souladu s doporučením cvičí zvláště dívky a chlapci. Předmět je vyučován učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů I. stupně či odborně i pedagogicky způsobilými učiteli k výuce tělesné výchovy či jiných předmětů na II. stupni. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje její kvalitu.

Učivo vzdělávacího programu Základní škola mají učitelé rozplánováno do tematických plánů, které vyhovují potřebám výuky a jsou přizpůsobeny podmínkám i ročnímu období. Ve výuce jsou zastoupeny všechny tradiční složky, pro netradiční sporty není škola vybavena.

Nabídka volitelných, nepovinných a zájmových útvarů v oblasti tělovýchovných i sportovních aktivit je z důvodu prostorových obtíží malá. Pro žáky jsou nabízeny sportovní zájmové útvary, dále kroužek zdravotní tělesné výchovy a pro žáky 7. a 8. ročníku volitelný předmět sportovní výchova. Spontánní tělovýchovné aktivity mohou žáci provádět na školním hřišti, či na hřišti města vedle školy. Předmět zdravotní tělesná výchova pro žáky školy se zdravotním oslabením není vyučován.

Pro výuku tělesné výchovy má škola odpovídající materiální vybavení. Prostorové zázemí je nepostačující, vedení školy musí pronajímat tělocvičnu a halu tělovýchovné jednoty Jiskra Hořice pro žáky některých tříd II. stupně. V těchto případech dochází k organizaci výuky v dvouhodinových blocích jednou týdně, což z hlediska psychohygieny není optimální stav. V době inspekce dvouhodinový blok výuky tělesné výchovy měli kromě žáků II. stupně i žáci 4. ročníku, vzhledem k přerozdělení úvazků po odchodu jedné vyučující. Výuka v malé standardně vybavené tělocvičně s nářadovnou probíhá ve dvou jednogodinových celcích týdně. Ve školní tělocvičně chybí ochranné kryty oken, což z hlediska bezpečnosti žáků, především při míčových hrách, není v pořádku.

V případě příznivého počasí je tělesná výchova organizována na školním hřišti, které je vybaveno rovinkou pro sprinty, rozběžištěm a doskočištěm pro skok daleký a vysoký, sektorem pro vrh koulí a hřištěm pro míčové hry s prašným povrchem. Vedle školy je

k dispozici v parčíku i asfaltové hřiště pro míčové hry (košíková, kopaná). Venkovní sportoviště města slouží nejen pro potřebu školy, ale i široké veřejnosti. Protože není oplocené a není stanoven správce hřiště, je zařízení poničené a na hřišti se povalují odpadky, které žáci školy před hodinou tělesné výchovy odstraňují.

Žáci I. stupně (2. a 3. ročník) se účastní základního plaveckého výcviku v rozsahu 40 hodin v Plavecké škole TJ Lokomotiva Trutnov. Škola organizuje lyžařské výcvikové kurzy pro žáky 7., respektive 8. ročníků. Platná osvědčení instruktorů školního lyžování zúčastnění instruktoři mají.

Škola každoročně pořádá školní soutěže i obesílá okresní a oblastní soutěže dle rozpisů Asociace školních sportovních klubů i dalších organizací (Pohár rozhlasu v atletice, kopaná, košíková, vybíjená, odbíjená atp.). Zásady zdravého životního stylu a výchovu žáků k fair play má škola stanoveny a zapracovány do plánů školy.

Sledované vyučovací jednotky tělesné výchovy probíhaly na školním a městském hřišti. Výuka korespondovala s učebními osnovami a tematickými plány. Učivo bylo zvoleno přiměřeně k psychosomatickým a tělesným předpokladům žáků, organizace cvičení byla zvládnuta, bezpečnostní zásady nebyly opomíjeny.

Kontrolou zápisů v třídních knihách sledovaných tříd bylo zjištěno průběžné plnění učiva tělesné výchovy ve všech ročnících. Sledované výkony žáků svědčí o systematické práci učitelů a kladném přístupu žáků většiny tříd k tělesné výchově a sportu.

Výukové cíle byly učiteli vždy stanoveny. Motivací byla vlastní náplň řady vyučovacích jednotek, žáci preferovali sportovní a pohybové hry, které byly zařazovány jako doplňková činnost. Pokyny pedagogů byly jednoznačné, organizace cvičení byla ve všech vyučovacích jednotkách zvládnuta, vhodně bylo spojena teorie s praxí, žáci byli motivováni i osobnostmi našeho a světového sportu.

Průpravné i rušné části hodin připravovaly žáky vhodně na hlavní část cvičební jednotky. Technické chyby i prohřešky proti správnému držení těla byly vyučujícími opravovány. Názvosloví a odborná terminologie byly funkčně zařazeny, pořadovost i sportovní výkonnost žáků byly na velmi dobré úrovni. V nižších ročnících byly vhodně voleny pohybové hry a štafetové soutěže družstev, náročnost na zatížení žáků a přesnost provádění cvičebních tvarů byla přiměřená. V souladu s tematickými plány bylo v tomto období zahrnuto do výuky především učivo atletiky a sportovní hry, doplněné kondičním a posilovacím cvičením.

Metodické řady nácviku skoku dalekého, sprintu, skoku vysokého a vrhu koulí byly funkčně využity, herní činnosti jednotlivců a skupin při vybíjené, odbíjené, kopané a průpravných pohybových hrách byly vhodně kombinovány. Řízená hra podle pravidel probíhala ve vybíjené a kopané. Po posilování byla zařazena relaxace, protahovací a uvolňovací cviky. V řadě hodin bylo v průpravných částech hodin funkčně zařazeno cvičení s náčiním (míčky, švihadla, míče). Sledované hodiny se vyznačovaly přiměřenou efektivitou cvičení ve všech fázích cvičební jednotky, k prostojům docházelo pouze ojedinele ve třídách I. stupně.

Komunikace žáků a pedagogů při výuce tělesné výchovy je oboustranná, většinou neformální, u některých chlapců se projevovaly prohřešky vůči slušnému vyjadřování a chování. Hodnocení žáků bylo průběžné, slovní. Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna nižší frekvence klasifikace či hodnocení v předmětu tělesná výchova. V závěrech vyučovacích jednotek nechybělo zklidnění žáků s využitím relaxace a uvolnění. Vyhodnocení prováděli všichni pedagogové.

Kvalita sledované výuky tělesné výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti na II. stupni

Vzdělávání je realizováno v podnětném a estetickém prostředí většiny tříd. Personální zajištění výuky je průměrné, řada předmětů (český jazyk, dějepis, zeměpis, hudební a výtvarná výchova) není aktuálně vyučována v plně odborné a pedagogické způsobilosti. Plánování výuky není v hodinách dějepisu a částečně občanské výchovy plně v souladu s učebními osnovami, v ostatních předmětech je velmi dobré. Materiální zázemí, prostorové podmínky a vytvářené psychohygienické podmínky dávají velmi dobré předpoklady pro naplňování zvoleného vzdělávacího programu. Organizace a užití metody a formy práce odrážejí především frontální pojetí výuky s individuálním přístupem k integrovaným, slabším i nadaným žákům. Všem žákům se dostává dostatečného prostoru rozvoje svých komunikativních dovedností, sociálních kompetencí a prezentace vlastního názoru. Všichni učitelé spoluvytvářejí vzájemnou přátelskou komunikaci se žáky a podílejí se na celkově pozitivní atmosféře výuky.

Celková kvalita vyučování je na II. stupni hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Z pohovoru s ředitelem školy je zřejmá jeho představa dalšího rozvoje školy. Vychází ze současného stavu a podmínek, ve kterém se škola nachází. Mezi prioritní záměry vedení školy patří při zachování stávajícího počtu tříd zkvalitňování výchovně vzdělávací práce a upevňování dobrého jména školy na veřejnosti. V rámci zlepšování materiálních podmínek školy je plánováno dobudování hřiště pro školní družinu a hřiště pro výuku tělesné výchovy. Vedle toho pak dále postupovat ve výměně školního žakovského nábytku a modernizaci vnitřního vybavení školy. V oblasti vzdělávání se bude i nadále vedení školy zaměřovat na udržení dobré úrovně všestranného rozvoje žáků, bez zavádění užší specializace a zaměření ve výuce. Pozornost bude věnována rovněž zkvalitňování péče o žáky s vývojovými poruchami.

Písemný materiál dlouhodobé koncepce rozvoje školy, který by výše uvedené záměry, včetně konkrétnějšího personálního pověření i časové realizace zahrnoval, není zpracován.

Dílčí problémy a náměty pro daný školní rok jsou obsaženy v ročním plánu. Tento plán precizuje a popisuje některé hlavní úkoly související s postupnou realizací dlouhodobých záměrů. Týkají se oblastí dalšího vzdělávání učitelů, zlepšování pracovního prostředí a pracovních metod apod. Úkoly jsou terminovány a je určena zodpovědnost pracovníků. Na tento plán navazuje souběžně plán akcí ve školním roce, nazvaný „Organizace školního roku“ a udávající chronologický přehled všech důležitějších akcí organizovaných školou ve školním roce 2001/2002. Tento plán je součástí „Organizačního řádu školy“ pro daný školní rok. Krátkodobé měsíční plány, zpracované zástupcem ředitele školy, konkretizují jednotlivé aktuální plánované akce z hlediska jejich organizačního zajištění. Jsou zveřejňovány na nástěnce ve sborovně školy.

S koncepčními záměry vedení školy, stejně jako s ročními plány, jsou seznámeni všichni pedagogové na zahajovací poradě. Mají tak možnost vznášet další podněty a připomínky k obsahu plánů. Rodiče jsou informováni o plánovaných aktivitách a perspektivních záměrech na rodičovských schůzkách a hlavně při jednáních s výborem „Spolku přátel školy“ (SPŠ). Pozitivní reakcí z řad rodičů je občasné sponzorování některých drobných akcí (v oblasti

vybavení školy).

Na roční plány volně navazují některé další plány např. plán revizí, minimální preventivní program. Jiné plány jako plán hospitací, plán kontrol pedagogické dokumentace, plán výchovného poradce nejsou samostatně zpracovány. Tyto činnosti vyplývají z povinnosti vedoucích pracovníků a jsou součástí jejich pracovní náplně.

Pro oblast výchovně-vzdělávací činnosti má škola zpracován upravený učební plán pro školní rok 2001/2002, který vychází ze schváleného učebního plánu pro 1. až 9. ročník základní školy. Týdenní počet hodin povinných předmětů je dodržen. Časová dotace jednotlivých vyučovacích předmětů splňuje předepsané minimum, někde je navýšen o jednu nebo dvě hodiny (fyzika, přírodopis, zeměpis, dějepis, český jazyk apod.). Nejsou dodržovány učební osnovy zvoleného vzdělávacího programu Základní škola předmětu dějepis v 9. ročníku.

Volitelné předměty s dvouhodinovou dotací jsou zařazeny v 7., 8. a v 9. ročníku. Jejich počet a zaměření odpovídají záměrům, velikosti a možnostem školy. Ve školním roce 2001/2002 je do všech ročníků zařazena informatika, v jednotlivých ročnících pak semináře, příp. praktikum ze společenskovedných předmětů, z přírodopisu a z chemie. Nepovinné předměty ve škole nejsou zavedeny. Mimoškolní činnost je realizována zapojením žáků do zájmových útvarů.

Výuka probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů. Všichni vyučující mají zpracovány tematické plány pro výuku daného předmětu v ročníku. Základem jsou stručné, přehledně rozpracované tematické plány jednotlivých předmětů pro všechny ročníky, v nichž se vyučují. Tyto plány, kromě dějepisu a částečně občanské výchovy, umožňují dodržování návaznosti ve výuce a názorný přehled všech základních tematických celků v ročnících. Úpravy a změny pořadí témat, hloubka a rozsah učiva jsou projednávány a schvalovány na schůzkách předmětových komisí, jsou pravidelnou součástí plánů práce těchto komisí. Problematika výuky na I. stupni je probírána na schůzkách metodického sdružení pro I. stupeň, obsahová náplň vychází z příslušného plánu činnosti.

Vedení školy má písemně zpracovaný materiál, týkající se ochrany člověka za mimořádných situací. Jedná se o přehledné zařazení určených témat do učiva jednotlivých předmětů a ročníků. Odpovídající učivo je zaznamenáno rovněž v příslušných tematických plánech.

Pro práci s žáky se specifickými poruchami učení a chování byl předložen celoroční plán práce pro děti s vývojovými poruchami učení, zachycující obecně činnosti pro nápravu dílčích poruch. Je vypracován seznám postižených žáků s uvedením třídy a charakteru poruchy. Pro jednotlivé žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací programy, jejichž úroveň je formálně správná, někde chybí dopracování v oblasti spolupráce s rodiči, podpis ředitele školy, třídní učitelky a podpis rodičů. Podle těchto programů pracují s postiženými žáky I. stupně učitelky a dyslektické asistentky. Žákům II. stupně je v této oblasti věnována zvýšená individuální péče a ohleduplnost jednotlivých vyučujících.

Úroveň plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Ředitel školy předložil „Organizační řád školy“, který je základním materiálem pro řízení výchovně vzdělávací činnosti školy. Přehledným způsobem v něm určuje kompetence a pracovní náplně všech pracovníků, stanovuje termíny a počet třídních schůzek, jednání pedagogické rady a další organizační pokyny ke školnímu roku. Z tohoto materiálu vyplývá, že všichni pedagogičtí pracovníci se řídí „Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení“. Rozdělení úkolů mezi ředitelem a jeho zástupkyní umožňuje funkční řízení školy. Dalšími poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada, výchovný poradce, vedoucí metodického sdružení I. stupně a jednotliví vedoucí předmětových komisí II. stupně.

Metodické orgány pracují podle plánů práce a vedou ze svých jednání zápisy. Pedagogická rada jedná pětkrát ročně, přílohou zápisů jsou přehledy „Hodnocení prospěchu a chování“ za jednotlivá čtvrtletí školního roku. Tento tiskopis je velmi podrobně zpracovaný, kromě klasifikace a návrhu výchovných opatření obsahují jejich zdůvodnění, celkovou charakteristiku třídy, konkrétní informace o pomoci žákům při výuce a stav časového plnění rozplánovaného učiva.

Škola vede povinnou dokumentaci na předepsaných tiskopisech. Třídní knihy jsou vyplňovány pečlivě, jejich kontrola je prováděna pravidelně každých čtrnáct dní. Třídní výkazy a katalogové listy jsou vedeny v písemné podobě. Jejich kontrolou byly zjištěny drobné formální nedostatky v zápisech a záznamech (přepisování a nestandardní opravy).

Při kontrole povinné dokumentace bylo zjištěno používání neplatného kulatého razítka, které neobsahuje název ulice a číslo hlavní školní budovy.

V dalších dokumentech (protokoly o komisionálních zkouškách, zápisy z jednání pedagogické rady, záznamy o práci v zájmových útvarech, kniha úrazů, rozvrhy hodin, vysvědčení) nebyly shledány žádné nedostatky. „Řád školy“ a „Vnitřní režim ZŠ Na Habru“ jsou dalšími, dobře zpracovanými vnitřními materiály školy.

Nejdůležitějším prostředkem předávání informací jsou pedagogické rady, které se konají pětkrát ročně, provozní porady jsou svolávány většinou jednou týdně. Ve sborovně jsou nástěnky pro obecné informace, často jsou pokyny sdělovány osobním jednáním. Směrem k žákům jsou informace předávány prostřednictvím třídních učitelů, kteří využívají podle potřeby tzv. třídní chvilky. Na chodbách jsou nástěnky zaměřené tematicky, informace obecného charakteru mají žáci na nástěnkách ve třídách.

Třídní schůzky jsou organizovány třikrát ročně, další dva termíny jsou rodičům nabídnuty pro možnost informovat se o prospěchu a chování jejich dětí. V průběhu školního roku škola využívá k informacím o prospěchu žáků notýsky a žákovské knížky. Ve výjimečných případech jsou rodiče kontaktováni telefonicky či písemně. Ředitel školy pravidelně dochází na schůzky výboru „Spolku přátel školy“. Vnitřní a vnější informační systém je v daných podmínkách školy funkční, umožňuje dostatečné a rychlé předávání informací.

Personální dokumentace zaměstnanců školy je uložena ředitelně školy pod dalším uzamčením, verze v PC je pod heslem, takže je vše chráněno před zneužitím. Osobní údaje žáků jsou také v ředitelně pod samostatným uzamčením.

Pro svoji prezentaci využívá škola regionální tisk, důležité údaje jsou uveřejňovány na vývěsce ve městě. Učitelé organizují pro žáky školy a pro veřejnost kulturní a tělovýchovné akce, využívány jsou všechny významné svátky. Souhrnné informace o mimoškolních aktivitách uvádí škola ve výroční zprávě. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 je zpracována velmi dobře, věcně, ve smyslu odpovídajících právních předpisů. Její projednání s pracovníky školy není prokazatelně zaznamenáno.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou jasná a konkrétní, ředitel při rozhodování využívá podněty a připomínky ostatních zaměstnanců. Spolupráci se zřizovatelem označil ředitel školy za standardní a bezproblémovou.

Celková úroveň organizování je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků je realizováno na základě plánování a souvisí i s ostatními podmínkami vzdělávání. Plánované akce, zahrnuté v „Ročním plánu na školní rok 2001/2002“, i operativní úkoly jsou projednávány při pravidelných pracovních poradách, které se konají ve středu ráno, nebo při plánovaných pedagogických radách. Ze zápisů vyplývá, že jsou svolávány i mimořádné pedagogické rady, vyskytne-li se závažný problém zejména výchovného charakteru. Přehledy úkolů na jednotlivé měsíce jsou pravidelně vyvěšovány na nástěnce ve sborovně školy. Jejich plnění vedení školy sleduje a v případě potřeby projednává s odpovědnými pracovníky, a to průběžně. Každodenní osobní kontakt pracovníků s vedením školy umožňuje přímou komunikaci, a tím i účinné operativní řízení.

Jakoukoli iniciativu, která vede ke zlepšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu, materiálního vybavení, mimoškolní činnosti, ředitel školy vítá a oceňuje. V letošním školním roce řada učitelů vede zájmové kroužky, ve škole jsou organizovány tyto: sportovní, dopravní, přírodovědný, dyslektický, volejbalový a zdravotní tělesná výchova. Zejména učitelé I. stupně a výtvarníci se podílejí na výzdobě rozlehlých školních vestibulů a chodeb.

Přestože vedení školy se snaží v maximální míře zajistit odbornost výuky, nedaří se to v oblasti jazyků a některých výchov. V současné době dvě učitelky studují – jedna český jazyk a dějepis, druhá speciální pedagogiku. Ředitel školy má vypracovaný „Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků Základní školy Na Habru v Hořicích“, v něm jsou stanoveny dlouhodobé cíle v oblasti vzdělávání a obsahuje i „Roční plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků“. Mezi dlouhodobé cíle patří:

- absolvování uceleného kurzu školského managementu vedením školy,
- získat aprobované učitele cizích jazyků, neaprobovaným i ostatním umožnit vzdělávání v jazykových kurzech,
- do roku 2005 umožnit 75 % pedagogických pracovníků dosažení úrovně „Z“ v informační vzdělanosti,
- zajistit proškolení pedagogů v kurzech dyslektických asistentů a kurzech preventistů sociálně-patologických jevů.

V tomto plánu jsou konkrétně jmenováni pedagogové a obory vzdělávání.

Dvěma začínajícím učitelkám pomáhají určené uvádějící učitelky, rovněž vedení školy s nimi spolupracuje.

Systém hodnocení pracovníků je vytvořen. Každý pracovník má možnost seznámit se s kritérii pro přiznání výše osobních příplatků. Důraz je v nich kladen na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, (tato oblast je ještě blíže specifikována), dále záleží na náročnosti vyučovacích předmětů, na počtu žáků se speciálními potřebami, na zapojení do mimotřídních aktivit atd., celkem je sledováno osm kritérií. Také výše příplatků za třídnictví je diferencována podle kvality i kvantity práce.

Sebehodnocení činnosti školy tvoří pravidelnou součást programu pedagogických rad, celoroční bilance je zaznamenávána ve výroční zprávě. Žáci a učitelé se prezentují také na veřejnosti, v poslední době např. výstavkou prací v knihovně, nebo na adventních trzích.

Úroveň vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém školy je účelný. Vymezuje odpovědnost za svěřené úseky a organizaci jednotlivých úkonů, vyžadující návaznost a součinnost více pracovníků. Z předložené dokumentace i dalších poznatků vyplývá, že provoz a vybavení školy jsou pravidelně kontrolovány.

Sledování kvality výchovně vzdělávacího procesu spadá do kompetence obou členů vedení školy. Kontrolní a hospitační činnost je realizována v souladu s materiálem Kontrolní činnost ředitele školy. Dokumenty jsou pravidelně aktualizovány. Kritéria hospitační činnosti jsou vedením školy rozpracována a jsou veřejná. Hospitace jsou prováděny plánovitě.

Kontrolní systém vychází z filozofie získání maximálního množství objektivních poznatků o práci pedagogických pracovníků. Z toho důvodu je hospitační činnost ředitele a zástupkyně ředitele realizována v návaznosti. Získané poznatky jsou vzájemně prokonzultovány, zobecněny a vyhodnoceny. Na hospitační činnosti se dále podílejí např. i uvádějící učitelé. Z každé hospitace je proveden zápis, který poskytuje dostatek informací o kvalitě přípravy, průběhu i výstupu hodiny. Je podepsán hospitujícím a kontrolovaným pracovníkem. Ke dni inspekce bylo provedeno celkem 13 hospitací ředitelem školy. Zástupkyně ředitele vede zápisy neformálním způsobem v sešitě, frekvence jejich návštěv je nižší. Vyhodnocení hospitace je projednáno s pedagogem a dále pak ve zobecněné podobě na schůzích předmětových komisích i pedagogické radě. V průběhu inspekce byla provedena kontrola provádění hospitací ředitelem i jeho zástupkyní. Rozbor předvedených hodin vedli ředitel i jeho zástupkyně s odbornou erudicí. Hospitace probíhají v průběhu celého roku, jejich výsledky jsou projednávány a je prováděna jejich analýza. Pokud se vyskytne nějaký problém, okamžitě je řešen. Kontrolní činnost je zaměřena i na kvalitu vedení předepsané dokumentace. Kontroly jsou prováděny periodicky.

K další evaluaci práce učitelů a výsledků učení žáků jsou využívány různé mimoškolní akce, soutěže, exkurze apod. Jsou zaměřeny na kontrolu organizačního zabezpečení konané akce. Celý systém dalších kontrolních mechanismů je založen na zásadách vzájemné důvěry a otevřenosti. Sleduje práci předmětových komisí, práci výchovné poradkyně, protidrogového koordinátora, třídních učitelů, školní družiny apod. Kontrolní systém má stanovené priority, ale vzhledem k zaměření vedení školy zůstává poněkud opomíjen I. stupeň školy. Větší pozornost je třeba věnovat kontrole výuky dějepisu.

Zjištěné nedostatky jsou podrobně analyzovány. K nápravě odhalených nedostatků jsou přijímána konkrétní opatření. Jejich plnění je následně prověřováno. Veškeré poznatky získané hospitační a kontrolní činností slouží jako podkladový materiál pro hodnocení práce pedagogů i hodnocení úrovně výsledků učení žáků.

Kontrolní mechanismy a jejich realizace jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při plánování výchovně-vzdělávacího procesu došlo k nedodržení učebních osnov v předmětu dějepis v 9. ročníku. Učební osnovy v ostatních předmětech jsou plněny.

Kompetence pedagogických pracovníků jsou jednoznačně vymezeny, organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jasná a konkrétní. Učitelé, žáci i jejich zákonní zástupci mají přístup k potřebným informacím.

Způsob vedení a motivování pracovníků je přehledný, patřičná pozornost je věnována jejich dalšímu odbornému vzdělávání.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, jejich funkčnost je prokazatelná.

Podmínky vzdělávání vytvořené vedením školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Zjištění v oblasti prevence protispolečenských jevů

V rámci orientační inspekce byla sledována i činnost prevence sociálně-patologických jevů v souvislosti s využíváním metodických pokynů MŠMT ČR čj. 14 514/2000-51 a 28 275/2000/22.

Touto problematikou se zabývá určený školní metodik prevence ve spolupráci s výchovnou poradkyní. K tomu má škola zpracovaný „Minimální preventivní program ZŠ Na Habru Hořice pro školní rok 2001/2002“, jehož hlavními cíly jsou:

- budovat u žáků kladný postoj ke zdravému životnímu stylu,
- zvyšovat odolnost žáků k projevům sociálně-patologickým jevům,
- pěstovat mezi žáky pozitivní mezilidské vztahy,
- omezit na minimum formy záškoláctví a šikany mezi žáky.

Prostředky, které má škola k dispozici jsou vymezeny obecně právními závaznými předpisy, které často neumožňují účinněji předcházet a zabránovat stále častějším projevům protispolečenského a násilného jednání některých žáků a následně je adekvátně trestat. Je ovšem velmi pozitivním faktem, že škola tyto problémy nezastírá, veškeré formy zatím jen drobné šikany, šířícího se záškoláctví, drobných krádeží, zneužívání návykových látek, požívání alkoholu a kouření podrobně monitoruje (včetně speciálních dotazníků) a využívá všech možností eliminace těchto jevů alespoň na půdě školy a organizovaných školních akcí. Zájem zákonných zástupců narušených dětí je téměř nulový, ostatní rodiče často považují oblast prevence ve většině případů za věc nepodstatnou, pokud se ovšem oběťmi násilí nestávají právě jejich děti. Proto jsou všichni vyučující seznámeni s příslušnými ministerskými pokyny a preventivní programové aktivity jsou zakotveny ve všech oblastech organizace života školy, vzdělávání žáků, pedagogických pracovníků i v působení školy směrem k rodičovské a širší veřejnosti.

Škola se problematikou systematicky zabývá, nastavené mechanismy prevence, osvěty i přijímaných sankcí a výchovných opatření jsou v rámci platných předpisů funkční.

Inspekce hodnotí oblast prevence zabezpečovanou školou jako vynikající.

Poznámka:

Při kontrole Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ze dne 20. 12. 2000, vydaného ŠÚ Jičín pod č.j. 3182/2000, bylo zjištěno, že tento dokument neobsahuje údaj stanovený v § 13b odst. 6 písm. a) zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů – název a sídlo školy nejsou v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Jičín, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 3182/2000, ze dne 20. 12. 2000
- Zřizovací listina školy ze dne 23. 12. 1992
- Dodatek ke zřizovací listině ze dne 18. 12. 1996
- Vzdělávací program Základní škola včetně doplňků, schválilo MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
- Organizační řád školy 2001/2002, ze dne 27. 8. 2001
- Roční plán 2001/2002, ze dne 20. 9. 2001
- Pedagogické rady, zápisy vedené od 31. 8. 1999
- Provozní porady, zápisy vedené od školního roku 1999/2000
- Hodnocení prospěchu a chování – čtvrtletní zprávy třídních učitelů, vedené od školního roku 1999/2000
- Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ZŠ Na Habru
- Kriteria pro přiznání výše osobních příplatků pedagogickým pracovníkům, ze dne 10. 11. 1999
- Přehled akcí na jednotlivé měsíce školního roku
- Třídní knihy, vedené ve školním roce 2001/2002
- Třídní knihy, vedené ve školním roce 2000/2001
- Tematické plány pro předměty rodinná výchova, český jazyk (pouze pro 6. a 8. ročník), dějepis (6. a 7. ročník), vedené ve školním roce 2001/2002
- Plány metodického sdružení českého jazyka, vedené ve školním roce 2001/2002
- Vzorky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2001/2002
- Vzorky kontrolních slohových prací z českého jazyka, napsaných ve školním roce 2001/2002
- Inspekční zpráva čj. 092-63/98-5016, ze dne 2. 6. 1998
- Podkladová inspekční dokumentace
- Režim školní družiny (bez datumu a čj.)
- Roční plán ŠD (bez datumu a čj.)
- Dokumentace školní družiny dle vyhlášky MŠMT ČT č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech
- Učební plán pro 1. – 9. ročník (upravený) pro školní rok 2001/2002, podpis ředitele školy
- Tematické plány vyučujících a tematické plány pro jednotlivé sledované předměty (rozvržení do jednotlivých ročníků)
- Laboratorní práce z fyziky, chemie a přírodopisu ve školním roce 2001/2002
- Přehled volitelných předmětů a zájmových útvarů pro školní rok 2001/2002, podpis ředitele školy
- Organizační řád školy 2001 – 2002 ze dne 27. srpna 2001, podpis ředitele školy
- Ochrana člověka za mimořádných situací (vnitřní materiál školy)

- Minimální preventivní program Základní školy Na Habru, Hořice, 2001 – 2002, podpis ředitele školy
- Seznam žáků s vývojovými poruchami učení ve školním roce 2001/2002
- Celoroční plán práce pro děti s vývojovými poruchami učení na školní rok 2001 – 2002 (2. – 5. ročník základní školy), bez podpisu ředitele školy
- Plán metodického sdružení pro I. stupeň, školní rok 2001/2002, bez podpisu ředitele školy
- Plán předmětové komise matematiky na škol. rok. 2001/2002
- Individuální vzdělávací programy náhodně vybraných žáků
- Řád školy (novelizovaný), ze dne 8. 3. 2001
- Vnitřní režim Základní školy Na Habru, ze dne 8. 3. 2001
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001, ze dne 10. 9. 2001
- Pracovní řád pro pedagogické pracovníky, nedatováno
- Záznamy z jednání pedagogické rady vedené od škol. roku. 1999/2000
- Záznamy z provozních porad vedené od škol. roku. 1999/2000
- Vzorek vysvědčení za první pololetí škol. roku. 2001/2002
- Třídní výkazy a katalogové listy vedené ve škol. roce 2001/2002
- Záznamy o práci v zájmových útvarech ve škol. roce. 2001/2002
- Protokoly o komisionální zkoušce ve škol. roce 2000/2001
- Kniha úrazů vedená od 1. 9. 1999
- Rozvrhy hodin ve škol. roce 2001/2002
- Zásady hodnocení a klasifikace žáků ZŠ Na Habru, ze dne 10. 9. 2001
- Hodnocení žáků 2. a 3. stupněm z chování, ze dne 13. 2. 2002
-

ZÁVĚR

Od konání poslední inspekce v roce 1999 prošla škola pozitivním vývojem zejména v oblasti zlepšování estetického prostředí, užívání didaktické techniky tam, kde je to účelné a rozšíření nabídky volitelných předmětů a zájmových útvarů.

Bylo však zjištěno, že nedošlo ke zlepšení v úrovni naplňování učebního plánu a osnov v předmětu dějepis, a to v oblasti moderních dějin, na což již upozornila tematická inspekce ze dne 21. května 1998 zaměřená právě na pojetí výuky dějepisu.

Pozitiva:

- promyšlená a cílevědomá úprava učebního plánu včetně nabídky volitelných předmětů,
- pozornost věnovaná předcházení sociálně-patologickým jevům,
- velmi hezký vztah k žákům zapsaných do školní družiny.

Přetrvávající negativa:

- nedodržení učebních osnov dějepisu ve školním roce 2000/2001- neprobrání tematického celku Československo a svět ve 2. polovině 20. století,
- rozsáhlé opoždění učiva dějepisu v 8. a 9. ročníku ve školním roce 2001/2002,

- není písemně zpracována dlouhodobá koncepce školy,
- neplnění doporučeného počtu laboratorních prací z přírodovědných předmětů,
- používání neplatného kulatého razítka,

Průběh a výsledky vzdělávání

Plánování a příprava výuky ze strany vyučujících je kromě dějepisu v 9. ročníku v souladu s požadavky osnov vzdělávacího programu Základní škola. Kontinuita výuky sledovaných předmětů na I. a II. stupni mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Učitelé mají přehled o žácích se specifickými potřebami.

Personální podmínky jsou na obou stupních průměrné, materiální zázemí školy je na I. stupni průměrné, na II. stupni a ve školní družině velmi dobré. Estetika školního prostředí je vcelku podnětná, psychohygienické zásady jsou uplatňovány.

Organizace, formy a metody výuky užívané jednotlivými vyučujícími odrážejí specifiku práce na I. a II. stupni. Školní družina plní svoji funkci kvalitní náplně volného času žáků.

Zásady protidrogové prevence a předcházení protispolečenským jevům jsou realizovány, nabídka mimoškolních aktivit je standardní.

Žáci jsou ke své práci vhodně motivováni, je užíváno mezipředmětových vztahů i příkladů z praktického života. Hodnocení žáků je objektivní, výsledky jejich práce ve sledovaných hodinách odpovídaly subjektivně snaze a vynaložené práci vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Podmínky vzdělávání

V plánování výchovně-vzdělávacího procesu jsou dílčí nedostatky v předmětu dějepisu. Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.

Organizace života školy zajišťuje přirozené potřeby žáků i vyučujících. Rozhodnutí ředitele jsou jednoznačná, kompetence pro další řídicí pracovníky jsou delegovány.

Pedagogičtí pracovníci jsou ke své práci stimulováni hmotně i morálně. jejich hodnocení je systematické a pravidelné.

Kontrolní mechanismy jsou stanoveny a umožňují průběžné sledování kvality vzdělávání.

Finanční prostředky přidělované škole ze státního rozpočtu a jejich čerpání jsou ředitelstvím školy kontrolovány. Nebylo zjištěno jejich neefektivní vynakládání.

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Doporučení:

- změnit způsob rozplánování učiva dějepisu a důsledněji kontrolovat plnění učebních osnov tohoto předmětu,
- písemně zpracovat ucelenou koncepci dalšího rozvoje školy v návaznosti na obecné cíle, případně některé dílčí oblasti,
- provádět praktické laboratorní úlohy v doporučeném počtu,
- pozornost věnovat materiálním podmínkám na I. stupni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš, v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Baštář	Pavel Baštář, v. r.
	Mgr.Bc. Květoslava Dřevíková	K. Dřevíková, v. r.
	Mgr. Svatava Fejglová	Svatava Fejglová, v. r.
	Mgr. Eduard Suchanek	Eduard Suchanek, v. r.

V Jičíně dne 31. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. června 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Jiří Orct, ředitel školy

Jiří Orct, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Okresní úřad Jičín, referát školství	18. 6. 2002	092 291/02-5023A
Zřizovatel Město Hořice	18. 6. 2002	092291/02-5023B

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány